

Cylchlythyr Cenedlaethau'r Dyfodol Awst 2021

Rhagair

1 - Sophie Howe, Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru - 15 Gorffennaf 2021

O dan y Ddeddf, fy rôl fel Comisiynydd yw bod yn warcheidwad cenedlaethau'r dyfodol. Un o'r ffyrdd rwy'n cyflawni'r rôl hon yw trwy sicrhau bod cyrff cyhoeddus a'r rhai sy'n llunio polisi yng Nghymru yn meddwl am effaith hirdymor eu penderfyniadau.

“Os yw gwreiddiau coeden wedi pydru, ni fydd y goeden byth yn tyfu.”

Wedi fy ysbrydoli gan y dyfyniad hwn, mae rhan fawr o fy ngwaith wedi canolbwyntio ar ddylanwadu a newid ffyrdd Cymru o weithio ar lefel uchel. Rwyf wedi canolbwyntio amser ac egni ar y pethau sy'n effeithio ar y system gyfan, gan anelu at leddfu'r baich ar gyrff cyhoeddus a dileu'r rhwystrau sy'n eu hwynebu o'r brig i lawr.

Rwy'n falch o ddweud fy mod bellach wedi gallu dyrannu Pwynt Cyswllt dros dro yn fy nhîm i gyrff cyhoeddus a gwmpesir gan y Ddeddf yng Nghymru. Dull prawf yw hwn, i fesur yr adnodd a'r gallu sydd gennym i ymateb i'r hyn sydd ei angen ar gyrff cyhoeddus gan fy nhîm.

Mae cyrff cyhoeddus wedi dweud wrthyf y byddai cael rhywun ymroddedig y gallent siarad ag ef yn fy nhîm yn eu helpu i weithredu'r Ddeddf. Rwyf wedi bod eisiau helpu ystod ehangach o sefydliadau ac unigolion ers cryn amser, ond mae'r ffaith bod gen i dîm bach ac, yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, wedi cydnabod pwysau eraill a roddwyd ar staff o fewn cyrff cyhoeddus, wedi gwneud sefydlu'r perthnasoedd hyn yn her.

Ond nawr yn fwy nag erioed, o ystyried effaith COVID-19 a newid yn yr hinsawdd, mae angen cefnogaeth ar gyrff cyhoeddus a'r rhai sy'n gweithio ar lawr gwlad i sicrhau eu bod yn gweithredu'r Ddeddf i wella llesiant a datrys rhai heriau mawr sy'n ein hwynebu yng Nghymru. Argymhellwyd hyn hefyd yn adroddiad diweddar Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus y Senedd '[Cyflawni argyfer cenedlaethau'r dyfodol: y stori hyd yn hyn.](#)'

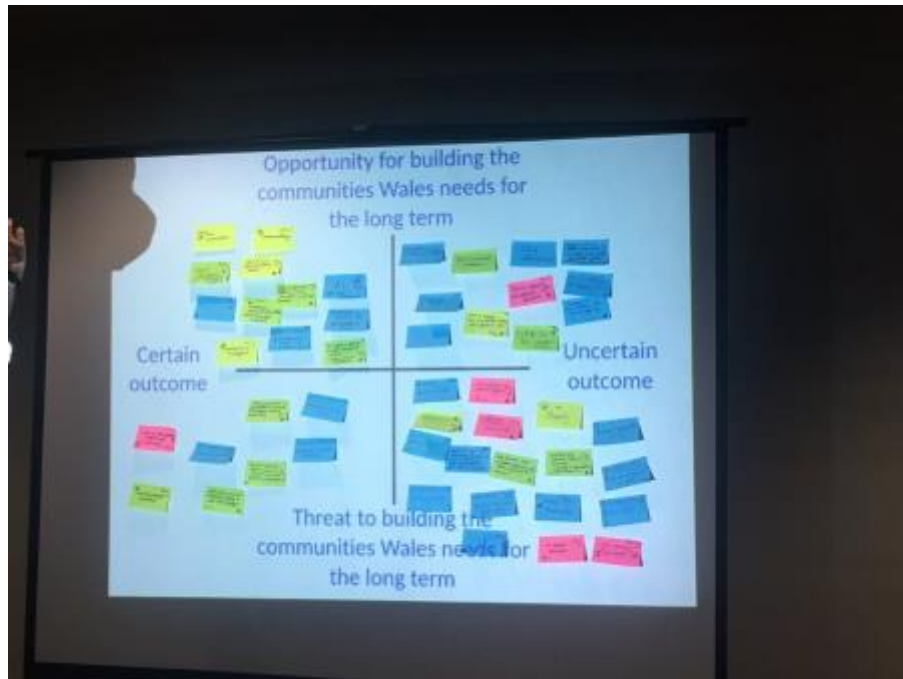

2 - Mae'r graffig hwn yn Saesneg yn unig ar hyn o bryd - rydym yn gweithio i greu fersiwn Gymraeg cyn gynted â phosib.

Ers derbyn fy swydd, rwyf wedi darparu [cyngor a chymorth](#) i gyrff cyhoeddus trwy ystod o dechnegau:

- Cynnal 'Labordai Byw' gyda sefydliadau argymhwyso'r Ddeddf i bynciau heriol, megis gyda Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Cwm Taf ar fater Profiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod a chydag Adran Dai Llywodraeth Cymru ar greu lleoedd a gweledigaeth ar gyfer dyfodol tai yng Nghymru.

- Rhoi cyngor manwl ar bolisi sy'n effeithio ar y rhai sy'n gweithio ar lawr gwlad. Er enghraifft, polisïau Llywodraeth Cymru fel WelTAG, Polisi Cynllunio Cymru, Caffael, yr Adolygiad Tai Fforddiadwy.
- Cyhoeddi adroddiadau ac [adnoddau](#) - gan gynnwys ein Fframweithiau Cenedlaethau'r Dyfodol, 'Newidiadau Syml' a 'Teithiau' [Y Gallu i Greu](#), [fersiynau cryno hygyrch](#) o'n Hadroddiad Cenedlaethau'r Dyfodol ac [astudiaethau achos](#) o arfer da yng Nghymru.
- Rhannu argymhellion wedi'u targedu a'u personoli â chyrrff cyhoeddus ynghylch cynnydd tuag at eu hamcanion llesiant.

ACE Support Hub
@acehubwales

Following

Great work being done with [@futuregenymru](#) [#LiveLabFG](#) excited to see the outcomes from such an innovative approach!

Future Gen Cymru @futuregenymru

Day 3 #LiveLabFG @CharlotWaite starts the day reflecting on barriers all entrenched in our positions - how do we teach the need to go beyond the barriers of our job, how expertise is keeping us in siloes.

1:39 AM - 11 Jul 2019

1 Retweet 7 Likes

> Polisi Cynllunio Cymru

Rhifyn 11 | Chwefror 2021

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

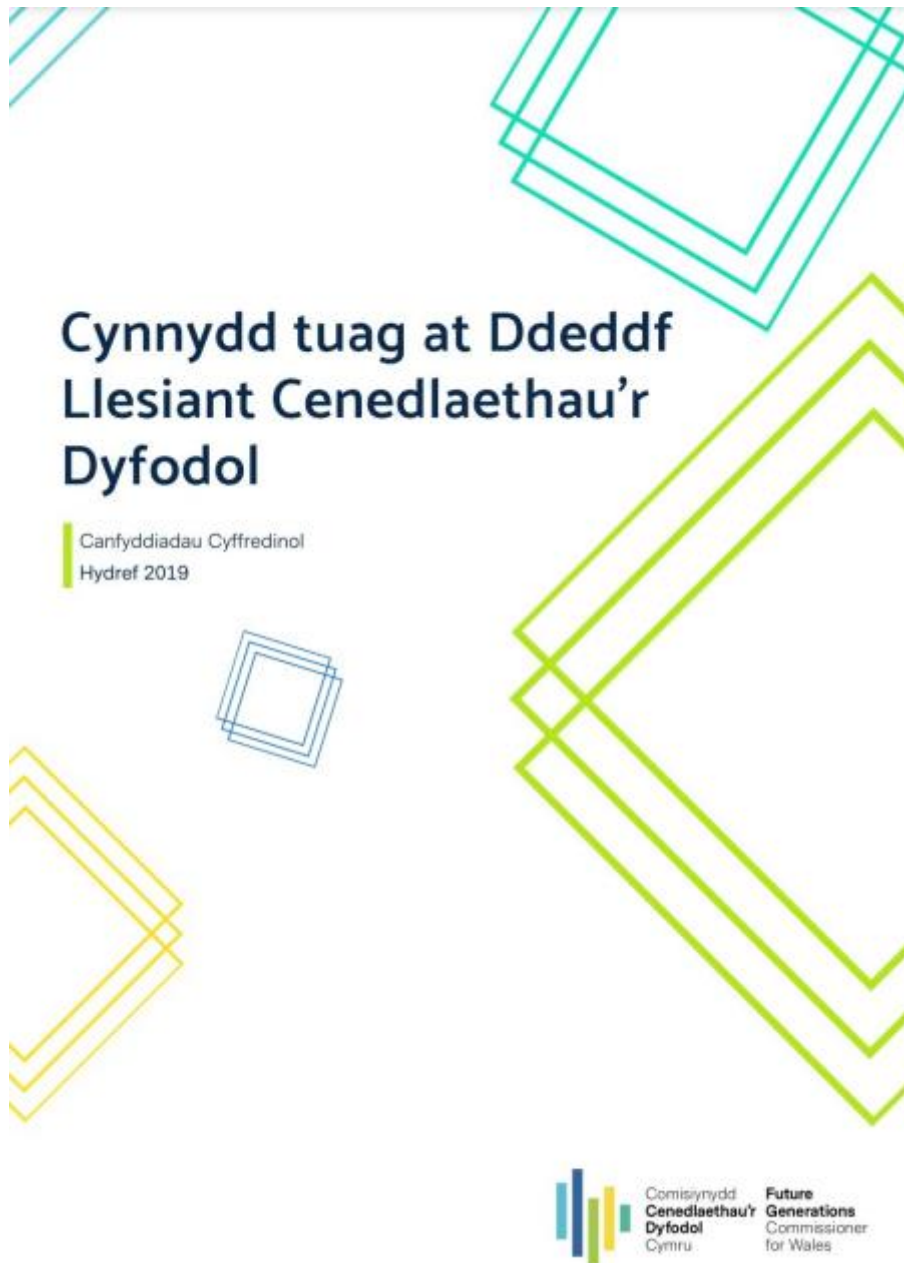
Newid Modd Trafnidiaeth Caerdydd

Y mae gordewdra, llygredd aer a dagfeydd ymhlith heriau mwyaf arwyddocaol Caerdydd. Mae Cyngor Caerdydd wedi dewis mynd i'r afael â'r heriau hyn mewn ffordd integredig trwy eu hamcan llesiant 'Caerdydd yn tyfu mewn ffordd gydnerth'. Fel rhan o hynny, maen nhw wedi dewis 'arwain trawsnewidiad yn system trafndiaeth gyhoeddus Caerdydd, ochr yn ochr â hyrwyddo dulliau trafndiaeth mwy lesol'. Mae eu hymdrechion i hyrwyddo teithio lesol a chreu newid moddol mewn trafndiaeth wedi cael eu hintegreiddio â gwaith ar iechyd. Mae'r gwaith hwn hefyd yn helpu i fynd i'r afael â llygredd aer y ddinas a phroblemau tagfeydd ac mae'n cyfrannu at rai o amcanion llesiant eraill y Cyngor.

Ailddarganfod ein cymoedd

Mae'r Cymoedd yn ardal gyfoethog mewn asedau naturiol ac ysbryd cymunedol, ond mae'r nodwedd hon wedi cael ei chuddio'n gyson gan ei threftadaeth ddiwydiannol a'r amddifadedd a ddaeth yn ei sgil. Mae menter Parc Rhanbarthol y Cymoedd, a sefydlwyd gan Dasglu'r Cymoedd, yn dathlu tirwedd helaeth a hardd y Cymoedd trwy gyfuno natur ag ysbryd cymunedol a datblygiad economaidd. Gan ddefnyddio'r dirwedd naturiol i addysgu pobl am faterion hinsawdd, tra'n sicrhau bod bywoliaethau'n cael eu cynnal a bod sgiliau'n cael eu haddysgu ledled yr ardal, mae'r prosiect wedi helpu'r rhai hynny ar lawr gwlad yng Nghymru i feddwl yn yr hirdymor, cydweithredu â rhanddeiliaid ac ennyn ymgyfraniad cymunedau i fanteisio i'r eithaf ar y dirwedd Gymreig unigryw a gwerthfawr.

- Rhoi cyngor pwrpasol a phersonol i Fyrdau Gwasanaethau Cyhoeddiadau ar eu hasesiadau llesiant a'u cynlluniau llesiant.

Wrth symud ymlaen, **fy mwriad yw rampio'r gefnogaeth a'r cyngor a roddir** i gyrff cyhoeddus a Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus yn unol ag argymhellion Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus y Senedd.

I ddechrau, bydd y Pwyntiau Cyswllt yn fy nhîm yn gweithio gyda staff yn y sector cyhoeddus ledled Cymru i adeiladu perthnasoedd cyson ac adeiladol gyda phob sefydliad. Byddwn yn dysgu mwy am eu dull o ddefnyddio'r Ddeddf, eu hamcanion llesiant, darganfod beth maen nhw'n ei wneud yn dda yn barod, pa rwystrau maen nhw'n eu hwynebu, ac ateb cwestiynau sydd ganddyn nhw.

Neilltuir cyrff cyhoeddus i bob [pwynt cyswllt](#) ar sail ranbarthol ond byddant hefyd yn siarad â sefydliadau sy'n cwmpasu Cymru gyfan. Dyma nhw:

- Alice (Dadansoddwr Newid) - Gogledd Cymru a Chyngor Celfyddydau Cymru
- Huw (Swyddog Cynorthwyol Ysgogi Newid) - Gorllewin Cymru a Chyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru
- Emma (Swyddog Cynorthwyol Ysgogi Newid) - Canolbarth a De Orllewin Cymru
- Colleen (Swyddog Cynorthwyol Ysgogi Newid) - De Ddwyrain Cymru, Cyfoeth Naturiol Cymru ac Amgueddfa Cymru
- Sam (Swyddog Cynorthwyol Ysgogi Newid) - Gwent, Llyfrgell Genedlaethol Cymru, Chwaraeon Cymru, Iechyd Cyhoeddus Cymru

Rwy'n gobeithio y bydd y dull hwn yn helpu i greu newid a momentwm yn lleol, adeiladu cysylltiadau cryfach rhwng fy nhîm a'r sefydliadau sy'n dod o dan y Ddeddf, datgelu mwy o astudiaethau achos gwyb a hyrwyddwyr y Ddeddf, helpu i adeiladu mudiad dros o newid a gwella llesiant pobl Cymru.

Mudiad dros Newid – Llais yr Ifanc

Deddf pobl Cymru, ar gyfer pobl Cymru a'r cenedlaethau sydd eto i ddod, yw Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.

Yn ganolog i gyflawni'r saith nod llesiant yn y Ddeddf, mae'r mudiad amrywiol o sefydliadau heddiw sy'n ymgyrchu ar ac yn cyflawni prosiectau sy'n cwrdd â dyheadau'r Ddeddf. Mae llawer ohonynt wedi cyfrannu at waith fy Swyddfa dros y pum mlynedd diwethaf, gan helpu i lunio fy ngwaith a'n hargymhellion. Rydym yn cyfeirio at y mudiad ehangach hwn fely [‘Mudiad dros Newid’](#) ac yn ein cylchlythyrau blaenorol, rydym wedi cynnwys ychydig o sefydliadau y mae eu gwaith yn cyfrannu tuag at y Ddeddf i dynnu sylw at eu gwaith gwyb.

*Ond er mwyn deall yn wirioneddol y mudiad cynyddol dros newid yng Nghymru, mae angen i ni glywed lleisiau, barn a phrofiadau pobl ifanc. Yng nghylchlythyr y mis hwn, roeddem am daflu goleuni ar rai o'r profiadau hyn ac amlygu sut maen nhw'n gwneud gwahaniaeth yng Nghymru - isod mae erthyglau a ysgrifennwyd gan **Kate o'r 'Youth 7' (Rhwydwaith Arweinwyr y Dyfodol)** a'r **Llysgenhadon Hinsawdd Ieuenctid** ar eu gwaith, cariad a gweledigaeth ar gyfer dyfodol ein Cymru.*

Kate, 'Youth 7'

“Fel rhan o Rhwydwaith Arweinwyr y Dyfodol, mynychais Uwchgynhadledd Ieuenctid G7 yng Nghernyw.

Fy rhan yn y Y7 oedd dod ag amaethyddiaeth i flaen y ddadl, i ystyried y mater wedi'i gydbblethu â phynciau hinsawdd a'r amgylchedd.

O fod yn ferch i ffermwr a anwyd ac a fagwyd yng Nghymru, mae fy nheulu cyfan wedi gorfod newid y ffordd y maent yn ffermio i ddelio ag argyfwng yr hinsawdd. Bydd amaethyddiaeth bob amser yn rhan bwysig o gymunedau Cymru a dylai fod wrth wraidd ein hymateb i'r argyfwng hinsawdd. Yn lle mabwysiadu arferion anghyfeillgar, dylem ystyried sut y gall ffermio roi yn ôl i natur.

Gallai fy niffyg gwybodaeth fanwl fod wedi fy atal rhag deall fy ngwerth o fewn rhywbeth fel yr Y7, ond roedd fy 'stori syml' nad oedd llawer wedi'i chlywed o'r blaen yn cario amaethyddiaeth i'r [Communique](#) olaf. **Trwy herio'r cynrychiolwyr trwy'r broses, newidiodd eu barn am yr hyn a oedd**

yn ymarferol i'w ofyn i'r gymuned ffermio, dim ond oherwydd fy mod wedi arsylwi'r byd o'm cwmpas.

Er mwyn osgoi i Gymru wyro oddi wrth ei threftadaeth a'i gwneud hi'n anoddach i ffermwyr ifanc fynd i mewn i'r busnes fel y gwnaeth y cenedlaethau o'u blaenau, fyngweledigaeth ar gyfer dyfodol ffermio yw gwneud ffermio ar dyddynnod yn broffidiol a throsglwyddo'n araf i ffordd fwy cynaliadwy o weithio mae hynny'n gwobrwyo incwm ffermwr.

Nid yn unig y byddai hyn yn arwain at nod llesiant Cymru sy'n fwy cyfrifol yn fyd-eang, ond byddai'n arwain at wella'r holl nodau trwy gael, er enghraifft, gymunedau gwledig bach yn dod yn fwy cydnherth a llewyrchus."

3 - Kate, Y7

Llysgenhadon Hinsawdd Ieuenctid Cymru

"Mae [Llysgenhadon Hinsawdd Ieuenctid Cymru](#) yn grŵp o 15 o weithredwyr hinsawdd ifanc angerddol sy'n cael eu hwyluso gan Maint Cymru a Chanolfan Materion Rhyngwladol Cymru.

Fel sefydliad sy'n cael ei bweru gan bobl ifanc, ein nod yw chwyddo llais ieuenctid a grymuso gweithredu hinsawdd hygyrch a chynhwysol o bob lefel - p'un a ydych chi'n gweithredu fel unigolyn, fel busnes neu fel arweinydd byd-eang.

Bydd newid yn yr hinsawdd yn effeithio ar bob un ohonom a bydd yn effeithio ar bob agwedd ar ein bywydau. Trwy ein gwaith gyda Llysgenhadon Hinsawdd Ieuenctid Cymru, rydym am sicrhau bod pawb yn cael eu cludo ar y daith hinsawdd - i mewn i oes o 'Chwyldro Gwyrdd' a fydd yn amddiffyn ein planed a chenedlaethau'r dyfodol.

Fel sefydliad, mae ein gweledigaeth ar gyfer dyfodol Cymru yn wlad lle mae:

- gweithredu yn yr hinsawdd yn hygyrch i bawb
- y rhai sy'n gwneud penderfyniadau yn cael eu hysbysu ac yn deall newid yn yr hinsawdd
- gweithredoedd allweddol i ddiogelu'r amgylchedd yn cael eu pasio gan gynnwys gwahardd plastig untro, creu a chyrraedd cynllun ailgoedwigo erbyn 2025, gwneud 'Ffoadur Hinsawdd' yn statws hyfyw a chreu cwricwlwm sy'n llywio ac yn grymuso'r genhedlaeth eco-lythrennog nesaf sy'n gweithredu mewn a ffordd ymwybodol o'r hinsawdd

Mae ein haelodau'n poeni llawer am yr hyn a fydd yn y dyfodol - gydag allyriadau CO2 yn dal i godi ac ecosystemau'n cael eu dinistrio. Fodd bynnag, mae bod yn rhan o Lysgenhadon Hinsawdd leuenctid Cymru wedi rhoi gobaith i ni: gyda'n gilydd gallwn greu newid a siapia dyfodol lle gallwn ffynnu.

Rydym yn gweld Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol fel deddf bwysig iawn oherwydd ei bod yn ei gwneud yn ofynnol i'r rhai sy'n gwneud penderfyniadau cyfredol ystyried effeithiau eu gweithredoedd yn y dyfodol ac atebolrwydd cenhedlaeth.

O fewn Llysgenhadon Hinsawdd leuenctid Cymru, rydym yn sicrhau bod ein gwaith yn ymgorffori'r saith nod llesiant. Trwy annog labelu allyriadau cynyddol; cydnabod 'ffoadur hinsawdd' fel statws cyfreithlon, adfer mawndiroedd a chynllun ailgoedwigo; ac annog dietau ar sail planhigion ac addysg hinsawdd, rydym yn cyflawni nodau: Cymru sy'n Gyfrifol ar lefel Fyd-eang, Cymru sy'n Fwy Cyfartal, Cymru Lewyrchus a Chymru Iachach.

"Gobeithio yn y dyfodol nid yn unig y bydd Cymru wedi goroesi ond bydd yn ffynnu, ac y bydd newidiadau amlwg i'r system yn dal y llygryddion mwyaf yn atebol wrth rymuso unigolion i wneud dewisiadau sy'n ymwybodol o'r hinsawdd sy'n hygyrch i bawb."

Molly, Llysgennad Hinsawdd leuenctid

Mae'r atebion gwyddoniaeth a hinsawdd yno, i drosglwyddo'n llwyr i ynni adnewyddadwy ac mae gan lywodraethau'r pŵer i amddiffyn ecosystemau gwerthfawr.

Dyna pam rydyn ni wedi cyffroi am COP26. Bydd hwn yn gyfle gwych i wledydd ledled y byd gymryd camau brys ac angenrheidiol i atal newid yn yr hinsawdd. Rhaid i ni weithredu nawr."

4 - Llysgenhadon Hinsawdd leuenctid Cymru

Ydych chi'n berson ifanc sy'n angerddol am sicrhau Cymru lewyrchus, iach a chyfartal ar gyfer ein cenedlaethau presennol a chenedlaethau'r dyfodol?

Ydych chi'n gweithio (yn unigol neu fel grŵp) i adaely byd yn lle gwell nag y gwnaethon ni ei ddarganfod?

Oes gennych chi stori bwysig i'w hadrodd?

Rydym am dynnu sylw at eich gwaith a'ch profiadau da. Cysylltwch â Hollie, ein Swyddog Cymorth Cyfathrebu, ar sut rydych chi'n cyfrannu at y Mudiad dros Newid yng Nghymru trwy e-bostio hollie.leslie@cenedlaethaurdyfodol.cymru.

Cymru i'r Byd – Y Byd i Gymru

- **Gwneud y Pethau Bychain yn One Young World**

Fis diwethaf bu i'r Comisiynydd a phum Llysgennad ifanc o Gymru fynychu'n rhithiol Uwchgynhadledd 2021 One Young World ym Munich, gan anelu at ysbrydoli mwy o wledydd i fabwysiadu Deddf LICD Cymru yn eu nod i gyflawni Nodau Datblygu Cynaliadwy (SDGs) y Cenhedloedd Unedig.

Rydym yn falch o weld cefnogaeth i'r Ddeddf y tu allan i Gymru, gydag ymgyrchoedd yn y DU ([Today for Tomorrow](#), ymgyrch drawsbleidiol wedi'i phweru gan The Big Issue) ac yn yr Eidal (ymgyrch, dan arweiniad Matteo Pascale a'r sefydliad ieuenctid Yezers, yn galw am "Warcheidwad" Cenedlaethau'r Dyfodol yn yr Eidal).

Yn ei phrif anerchiad, trafododd y Comisiynydd drosglwyddiad Cymru i economi llesiant a chynaliadwy a sut mae'n cyflawni'r SDGs trwy'r Ddeddf. Galwodd hefyd ar bobl ifanc ledled y byd i "gymryd gweledigaeth y Ddeddf a rhoi pwysau ar eich swyddogion etholedig, ffrindiau a'ch teulu, ar sefydliadau i wneud y newidiadau mawr" aci ddod yn "Gomisiynwyr Cenedlaethau'r Dyfodol eich cenhedloedd ei hun".

- **Myfyrdodau o Un Byd Ifanc**

I fyfyrwyr a'u profiadau o Un Byd Ifanc, mae ein cynrychiolwyr wedi ysgrifennu blogiau byr a'u cyfranogiad a'u cyfranogiad yn yr Uwchgynhadledd. Darllenwch y pyntiau isod, neu darllenwch y blogiau llawn a'u **gwefan** yn fuan.

Eirioli ar gyfer Cenedlaethau'r Dyfodol - Kate, Swyddfa Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol

Ar ddiwrnod olaf uwchgynhadledd Un Byd Ifanc, cynhaliodd Comisiynydd Swyddfa Cenedlaethau'r Dyfodol weithdy ar gyfer cynrychiolwyr ifanc ledled y byd. Roedd yn anrhydedd i mi gadeirio'r digwyddiad fel rhan o ddirprwyaeth Cymru Un Byd Ifanc.

Nod y gweithdy oedd addysgu ac ysbrydoli cynrychiolwyr Un Byd Ifanc am weledigaeth Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru), tynnu sylw at hanes y ddeddf, sut mae'n gweithio, a'r cynnydd y mae Cymru wedi'i wneud tuag at gyflawni'r Nodau Datblygu Cynaliadwy'r Cenhedloedd Unedig.

Fy mhrofiad yn One Young World - Joshua, Cyn-fyfyrwr Academi Arweinyddiaeth Cenedlaethau'r Dyfodol

Pan fyddaf yn meddwl am y problemau sydd gennym yma yng Nghymru: mynd i'r afael â thlodi, newid yn yr hinsawdd a'r rhaniad gwledig/trefol, mae gen i ddiddordeb bob amser yn y ffordd y gwnaethon ni gyrraedd yma a sut rydyn ni'n newid cwrw. Nid yw hynny bob amser yn hawdd, ond mae unigolion sy'n paratoli'r ffordd yn aml yn cychwyn mudiad trwy eu geiriau a'u gweithredoedd. Wrth fynychu Un Byd Ifanc, gwelais hynny.

Er fy mod yn ymwybodol o'r problemau yr oedd eraill yn eu hwynebu yn fyd-eang, agorodd Un Byd Ifanc fy llygaid i broblemau nad oeddwn erioed wedi'u clywed yn cael eu disgrifio mewn ffordd mor bersonol. Es i i Un Byd Ifanc gydag addewid i mi fy hun ac i Gymru, fel aelod o Ddirprwyaeth Cymru, y byddwn yn dysgu am ryw beth nad oeddwn erioed wedi edrych arno o'r blaen...

- **Ysgol Haf Academi Cymru**

Bob blwyddyn yn FGC rydym yn anelu at anfon cynrychiolwyr o'n swyddfa i Ysgol Haf 'Academi Cymru' - eleni mynychodd Pep (Dadansoddwr Newid - Gohebiaeth, Deddfwriaeth a Pholisi), Eleri (Dadansoddwr Newid) a Najma (Swyddog Cymorth Tîm) y rhaglen rithwir.

[Wedi'u hysbrydoli gan eu profiadau a'u dysgiadau o'r Ysgol Haf maen nhw wedi cyd-ysgrifennu blog. Darllenwch am eu hoff siaradwyr a'r hyn y gwnaethon nhw ei dynnu o'r rhaglen isod.](#)

'Sut wnaethoch chi gyrraedd?' A 'Beth ddaethoch chi gyda chi?' Oedd y ddau gwestiwn a ofynnwyd i ni cyn gynted ag y gwnaethom (yn rhithiol) gyrraedd Ysgol Haf Academi Cymru eleni.

Mae'n debyg y byddai'r tri ohonom wedi ymateb gyda geiriau gwahanol ond byddent wedi bod yn yr un modd - fe gyrhaeddodd ni gyda'n meddyliau'n wag ac yn barod i ddysgu. Daethom â chwilfrydedd gyda ni am yr hyn y byddai'r tridiau nesaf yn ei olygu, a'n hawydd i ddatblygu sgiliau newydd.

Roedd hwn yn brofiad gwahanol iawn i'r Ysgol Haf arferol - fe wnaethon ni fondio trwy anfon neges destun yn hytrach na sgwrsio, roedden ni'n eistedd o flaen sgrin yn lle mewn neuadd ac, ar ddiwedd y dydd, fe wnaethon ni gysgu yn ein gwelyau ein hunain yn hytrach nag y llety a ddarperir gan

Brifysgol Cymru'r Drindod Dewi Sant - ond mae'r canlyniadau'n dal yr un fath: gwnaethom gwrdd â phobl newydd, gwranddo ar siaradwyr ysbrydoledig, a chawsom well dealltwriaeth o wasanaeth cyhoeddus Cymru.

Clywsom lawer o safbwyntiau gwahanol ar arweinyddiaeth a'r ffordd allan o'r pandemig COVID-19, a cheisiodd pob un o'r siaradwyr ddarparu mewnwelediad a ddatblygwyd trwy eu profiadau eu hunain. Yn ddigon ffodus, roedd yn ymddangos bod y tri ohonom yn cael eiddo'n tynnu at yr un gweithdai a dosbarthiadau meistr - y rhai a soniodd am y dyfodol, cydraddoldeb a charedigrwydd, sydd fwy na thebyg yn dod gyda thiriogaeth lle'r ydym yn gweithio.

Roedd dau siaradwr yn sefyll allan atom yn benodol gyda'u gallu digymar i ysbrydoli a herio ar yr un pryd - **Uzo Iwobi**, a siaradodd am gydraddoldeb, braint a breuddwydio breuddwydion craff, a **Byron Lee** a soniodd am dosturi yn ein galluogi i weld y byd mewn lliwiau.

Felly, sut wnaethon ni adael yr Ysgol Haf? Beth ddysgon ni? Gwnaethom adael gyda chyffro a'r angen i weithredu - fe wnaethom ddileu dyhead i ddatgymalu systemau anghyfartal a meithrin tosturi ym mhob man yr awn. Rydym wedi rhannu ein hargraffiadau a'n meddyliau gyda'r tîm FGC ac mae'r tri ohonom bellach wedi ymroi i genhadaeth newydd: **helpu pawb o'n cwmpas i weld mewn lliw a breuddwydio'n glywadwy.**

Ein gwaith a'n hadnoddau diweddaraf

- **Rydyn ni'n recriwtio 2 rôl newydd - gweithiwch gyda ni!**

Ydych chi'n siaradwr Cymraeg sydd ag angerdd am fanylion a chefnogi eraill? **Fe allech chi fod yn Weinyddwr Cymorth Tîm nesaf!**

Neu a ydych chi'n storïwr gweledol, yn llawn syniadau arloesol sydd ag angerdd am ddod o hyd i ffyrdd newydd o gyfleu negeseuon pwysig a chymhleth weithiau? **Efallai y bydd gennych ddiddordeb yn ein rôl Crëwr Cynnwys!**

Darganfyddwch fwy am y rolau ar ein gwefan:

- [Gweinyddwr Cymorth Tîm](#) - dyddiad cau 6 Medi
- [Crëwr Cynnwys](#) - dyddiad cau 3ydd Medi

Cyn bo hir, byddwn hefyd yn hysbysebu am 2 swydd ychwanegol i gefnogi ein gwaith mewn perthynas ag Incwm Sail Cyffredinol ac asesiadau llesiant lleol.

Cadwch lygad ar ein cyfryngau cymdeithasol a'n [tudalen recriwtio](#)!

- **Mae angen i Gymru archwilio talu incwm sylfaenol i bawb - llythyr agored at y Prif Weinidog**

Ochr yn ochr ag UBI Lab Cymru, Rhwydwaith Cydraddoldeb Menywod (WEN) Cymru, a Chwarae Teg rydym yn annog Mark Drakeford i ehangu ei gynlluniau ar gyfer treial Incwm Sylfaenol Cyffredinol (UBI) Cymru trwy gymryd dull Ymadawyr Gofal a Mwy - peilot eang yn cynnwys plant, y cyflogedig, y di-waith a phensiynwyr, yn ogystal â phobl sy'n gadael gofal.

Fel rhan o'n galwad am Incwm Sylfaenol Cyffredinol, buom yn siarad â phobl o bob rhan o Gymru a rannodd eu profiadau - Phillip Easton o Benrhiwceiber a ddywedodd y byddai Incwm Sail Cyffredinol yn 'newid bywyd' i boblyn ei ardal a Lani Driver, cyd-sylfaenydd o UBI Lab Wrecsam, yn gweithio'n llawn amser mewn swydd nad yw'n siŵr y bydd yn bodoli yn y dyfodol. Darllenwch eu straeon llawn yn ein datganiad i'r [wasg](#).

Beth yw dull ymadawyr gofal a mw y UBI?

Incwm sylfaenol cyffredinol (UBI) yw pan fydd llywodraeth yn talu cyflog penodol i bob unigolyn, waeth beth yw ei fodd. Mae dull ymadawyr gofal a mw yn beilot UBI sy'n cynnwys:

- Pobl ifanc yn gadael gofal - mae 600 o bobl sy'n gadael gofal yng Nghymru bob blwyddyn.

- Peilot daearyddol sy'n cynnwys plant y cyflogedig, y di-waith a phensiynwyr.

Mae hyn er mwyn i ni allu casglu tystiolaeth ar sut y byddai incwm Sylfaenol Cyffredinol yn effeithio ar Gymru pe bai'n cael ei gyflwyno yfory.

Beth sy'n bosibl gydag UBI i Gymru

Gallai incwm sylfaenol cyffredinol...

Gwella diogelwch economaidd, darparu clustog i'r rhai y mae COVID a / neu awtomeiddio yn effeithio arnynt a helpu i liniaru yn erbyn natur gynyddol ansicr y gwaith.

Darparu cefnogaeth i bobl hŷn a phobl sy'n ysgwyddo cyfrifoldebau gofalu.

Darparu cyfleoedd ar gyfer datblygiad creadigol e.e. trwy wirfoddoli neu leoliadau creadigol.

Rhoi'r adnoddau i fwy o bobl ymgymryd ag addysg.

Tynnu'r stigma o amgylch budd-daliadau wrth i bawb dderbyn taliad waeth beth fo'u statws economaidd.

“Nid mater o roi arian i bobl yw *Incwm Sail Cyffredinol*, mae'n ymwneud â rhoi cyfleoedd iddynt. Cyfleoedd i gael bywyd cartref gwell, gwell iechyd meddwl, mw y amser i wneud y pethau sy'n gwneud rhywle yn lle mae pobl eisiau byw ynddo.”

Mae Taylor Edmonds, ein Bardd Preswyl, hefyd wedi ysgrifennu cerdd newydd bwerus, **Reconsidering Future**, sy'n dychmygu Cymru yn y dyfodol lle 'mae pawb yn cael eu talu digon i fyw go iawn', i gefnogi peilot Incwm Sylfaenol Cyffredinol llawn.

Mae UBI Lab Cymru hefyd wedi creu [deiseb](#) Senedd Cymru i gefnogi'r gwaith hwn, gan alw ar Lywodraeth Cymru i Ddylunio peilot Incwm Sail Cyffredinol ar gyfer Ymadawyr Gofal ynghyd â nifer o bobl. Dangoswch eich cefnogaeth a llofnodwch y ddeiseb [yma](#).

- **Caerdydd a'r Fro yn gwella bioamrywiaeth - yr astudiaeth achos ddiweddaraf**

A ydych wedi darllen ein hastudiaeth achos ddiweddaraf ar sut mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro yn gweithio i gynyddu bioamrywiaeth a mynd i'r afael â'r argyfyngau hinsawdd a natur, tra hefyd yn gwella iechyd meddwla llesiant eu staff, cleifion a'r gymuned?

Maent yn dod o hyd i ffyrdd newydd a beiddgar o fynd i'r afael â'r heriau sy'n wynebu ein cenedlaethau presennol a chenedlaethau'r dyfodol a chyfrannu at weledigaeth y Ddeddf - darllenwch fwy am eu gwaith [yma](#).

Gallwch ddod o hyd i'n holl astudiaethau achos sy'n dangos sut mae'r Ddeddf yn cael ei gweithredu ar lawr gwlad ledled Cymru ar ein gwefan [yma](#).

6 - [Mynd i'r afael â'r argyfyngau hinsawdd a natur](#)

- **Mynd i'r afael â'r argyfyngau hinsawdd a natur - adnodd fersiwn cryno**

Ers cyhoeddi ein hadroddiad Cenedlaethau'r Dyfodol 2020 y llynedd, rydym wedi bod yn gweithio i greu cynhyrchion byr wedi'u targedu ar gyfer sectorau a phroffesiynau allweddol o fewn gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru gyda'r syniadau a'r argymhellion mwyaf perthnasol ar eu cyfer.

Dewch o hyd i'n hadnodd fersiwn cryno diweddaraf ar 'Mynd i'r afael â'r argyfyngau hinsawdd a natur' ar ein gwefan [yma](#) gyda fersiynau ar gyfer:

- Llywodraeth Cymru
- cyrff cyhoeddus
- awdurdodau lleol
- sector Preifat

Beth sy'n digwydd yng Nghymru?

- **Digwyddiad Cyflawni Llesiant gyda Economeg Toesen i Gymru**

Beth yw "economeg toesen" a sut mae'n cysylltu â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol?

[Cofrestrwch nawr](#) i glywed y Comisiynydd, Kate Raworth a Katherine Trebeck (Cyd-sylfaenydd WEAll) yn trafod y mater hwn yn nigwyddiad WEAll ar 'Cyflawni Llesiant gyda Economeg Toesen i Gymru'.

Dydd Mawrth, Medi 14 am 11am - peidiwch â cholli allan!

- **Arolwg Ieuenctid Cymru Gwledig**

Sut brofiad yw byw yng Nghymru Wledig fel person ifanc? Ydych chi'n meddwl y byddwch chi'n byw yng Nghymru Wledig ymhen pum mlynedd? Beth allai wneud gwahaniaeth p'un a ydych chi'n aros neu'n gadael?

Mae Prifysgol Aberystwyth a Chymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (WLGA) wedi creu arolwg i ddarganfod mwy am brofiadau, uchelgeisiau a phryderon pobl ifanc yng Nghymru Wledig - gallwch ddod o hyd i'r arolwg [yma](#).

- **Swyddi gwag EYST - 3 rôl newydd!**

Mae Tîm Lleiafrifoedd Ethnig a Chefnogaeth Ieuenctid Cymru (EYST), elusen sy'n cefnogi pobl ifanc o leiafrifoedd ethnig, unigolion a chymunedau ledled Cymru yn recriwtio 3 rôl ar gyfer eu gwaith gan gynnwys:

- Rheolwr Rhaglen Ymgysylltu Cymru Gyfan (amser llawn, tymor penodol tan fis Mawrth 2022)
- Swyddog Polisi Ymgysylltu Cymru Gyfan (amser llawn, tymor penodol tan fis Mawrth 2022)
- Swyddog Prosiect Cynghrai Hil Cymru (rhan amser / rhannu swydd, tymor penodol tan Ionawr 2022)

Darganfyddwch fwy am y rolau a sut i wneud cais ar eu gwefan [yma](#).

Cysylltwch â ni

Am ddal i fyny ar rifynnau blaenorol y cylchlythyr? Dewch o hyd iddynt ar ein gwefan [yma](#).

I gael rhagor o wybodaeth, cysylltwch â ni trwy:

[cenedlaethaurdyfodol.cymru/](https://www.cenedlaethaurdyfodol.cymru/) [cenedlaethaurdyfodol2020.cymru](https://www.cenedlaethaurdyfodol2020.cymru/)

@futuregencymru

Sylwch fod y swyddfa ar gau ar hyn o bryd a'r ffordd orau i gysylltu â ni yw trwy ein cyfeiriad e-bost uchod.

